

Kommunerna inom Sjundeå å:s tillrinningsområde

FÖRSLAG TILL FORTSÄTTNING PÅ SJUNDEÅ Å 2030-VATTENDRAGSVISIONEN FÖR ÅREN 2025-2030

Sjundeå å har sin början i sjön Enjärvi i Nummela i Vichtis och rinner till Pickalaviken i Sjundeå. Ån sträcker sig med sina biflöden och tillrinningsområden även till Lojos, Kyrkslätts och Ingås områden. Sjundeå å är en av de mest i naturtillstånd bevarade åvattendragen i Nyland och ån hör till stora delar till natura 2000-skyddprogrammet. Det är också det enda vattendraget i Nyland, som av den av miljöministeriet tillsatta specialarbetsgrupp för vattendragens specialskydd föreslagits bli ett åvattendrag som bör få specialskydd. Sjundeå åns värde höjs av den fåtaliga, men genetiskt unika havsöringsstammen samt kungsfiskaren och uttern.

Sjundeå å:s ekologiska tillstånd är måttligt på hela sträckan från Nummela i Vichtis till Pickalaån, som mynnar ut i Finska viken. Det ekologiska tillståndet i sjöarna utmed åvattendraget varierar från dåligt till gott men är till största delen otillfredsställande. Inom tillrinningsområdet finns mycket åkermark samt fast- och semesterbosättning. Åkrarna är vattendragets största näringsbelastare, men även skogsbruket, glesbebyggelsen och dagvattnen har en betydande belastningspåverkan. Dessutom finns några punktbelastare längs Sjundeå å, och de släpper ut sitt behandlade avloppsvatten i vattendraget. En kraftig inre belastning är ett problem i många sjöar.

Tillståndet i Sjundeå å blir inte bättre utan ett aktivt och omfattande arbete för att minska belastningen. De restaureringsåtgärder, som utförs i Sjundeå å, har även en central betydelse för Pickalaviken och Västra Nylands kustområden, vars ekologiska tillstånd är otillfredsställande. För att komma igång med restaureringsarbetet i tillrinningsområdet och förbättrandet av vattendragets tillstånd, slog tillrinningsområdets kommuner och Västra Nylands vatten och miljö rf år 2018 fast en gemensam strävan, vision och undertecknade ett sexårigt finansieringsavtal för planerandet av restaureringarna samt deras förverkligande. Som centrala mål för visionen En livskraftig och hinderfri Sjundeå å 2030- vision (senare Sjundeå å 2030-vision) satte man förbättrandet av vattnets kvalitet, avlägsnandet av vandringshinder och främjandet av användningsmöjligheterna för rekreation.

Sjundeå å 2030 visionens restaureringsarbete har gjorts inom många olik projekt och kommunernas samt övriga visionsfinansiärers pengar har man lyckat fördubbla med hjälp av projektbidrag. År 2021 beredde man också programmet "Rädda östersjön vik för vik – som pilot Sjundeå å" (även programmet Från källorna till havet). Programmets målsättning är att förverkliga Sjundeå å 2030-visionen speciellt i källvattendragen, att väcka de lokals intresse för vattenskyddet, samla in finansiering genom donationer av privata och företag samt att dela information om Sjundeå å:s värden och vattenkvalitetens betydelse samt tankemodellen från källorna havet i restaureringen av åvattendraget.

Den nuvarande avtalsperioden för åren 2019-2024 tar slut vid utgången av detta år och man har tillsammans med kommunerna uppgjort ett förslag gällande fortsättningen av restaureringsarbetet

för de sex kommande åren. Ett sammandrag över de restaureringar som gjorts under innevarande visionsperiod har samlats i en presentation som finns som bilaga. Man har redan fått förhandsinformation från Nylands NTM-central, att man för de planerade restaureringsprojekten, som planerats under perioden 2025-2026, kommer att få motfinansiering, redan i detta skede ca 300 000 €.

Västra Nylands vatten och miljö rf framlägger för kommunerna inom Sjundeå å:s tillrinningsområde att besluta om följande:

Föreningen föreslår att kommunerna inom Sjundeå å:s tillrinningsområde förbinder sig för åren 2025-2030 att finansiera Sjundeå å 2030-vattendragsvisionen med nedannämnda finansieringsandelar. För Vichtis kommuns del har man i avtalet omnämnt ett separat "Från källorna till havet"- pilotprojekt, som riktar sig till källvattendragen i Vichtis och för Sjundeås del kommunens satsning på Kustvattenvisionen 2050- avtalet, gällande restaureringen av Pickalaviken. Alla dessa satsningar riktar sig till Sjundeå å:s tillrinningsområde eller området dit åns vatten rinner.

Mot de kommunala pengarna ansöker man om finansiering från Nylands NTM-central och på grund av detta bör man göra upp ett samarbetsavtal om egenfinansiering.

För de enskilda kommunerna föreslås följande finansieringsandelar:

Kostnader under åren 2025–2030 euro/a	Från källorna till havet -pilot, Pickalaviken,			TOTALT/a	Totalt 2025–2030
	Sjundeå å 2030	Vichtis	Sjundeå		
Sjundeå*	50 000		20 000	70 000	420 000
Vichtis*	40 000	40 000		80 000	480 000
Kyrkslätt	35 000			35 000	210 000
Lojo	15 000			15 000	90 000
Ingå	7 500			7 500	45 000
Kommunerna totalt/a	147 500	40 000	20 000	207 500	1 245 000
Kommunerna totalt 2025–2030	885 000	240 000	120 000	1 245 000	
LUVVY/a	3 000			3 000	18 000
TOTALT/a	150 500	40 000	20 000	210 500	1 263 000

*För Vichtis och Sjundeå kommuner har man även presenterat satsningar på tillrinningsområdet via andra samarbetsavtal

Jaana Pönni
verksamhetsledare, 050 575 1738

Distribution:

- Tillrinningsområdets kommuner

Bilagor:

- Sjundeå å:s tillrinningsområde jämte kommungränser
- Sjundeå å 2030 - visionsavtalsutkast
- Presentationsbilderna